СА СВЯТАМ, ДАРАГІЯ ТАВАРЫШЫ!

НЯХАЙ ЖЫВЕ ВЯЛІКАЕ НЕПАРУШНАЕ АДЗІНСТВА ПАРТЫІ І НАРОДА

ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Год выдання другі

№ 16 (74)

СУБОТА

1

МАЯ

1971 года

Цана 2 кап.

НАШ ПЕРШАМАЙ

Вось і прыйшло яно, вясновае свята — Першамай! Гэты дзень увайшоў у нашу свядомасць як яркае свята абнаўлення свету. Мы па праву называем яго святам вясны чалавецтва, інтэрнацыянальнага адзінства працоўных усіх краін. Яно знамянуе сёння пераможнае і гістарычнае наступленне сацыялізма, усіх маладых рэвалюцыйных сіл на нашай планеце на імперыялізм — лад, які аджывае, лад рабавання і несправядлівасці.

Гісторыя першамайскага свята добра вядома. Мы ведаем аб грандыёзнай першамайскай стачцы рабочых Чыкага ў 1866 годзе. Яна была расстраляна капіталам Амерыкі. Але кроў амерыканскіх рабочых не прапала дарэмна. На Парыжскім устаноўчым з'ездзе міжнароднага сацыялістычнага кангрэсу дзень Першага Мая быў аб'яўлены святам міжнароднай пралетарскай салідарнасці. «Назначаецца вялікая міжнародная маніфестацыя, — гаварылася ў пастанове кангрэса, — у раз назаўсёды ўстаноўленае чысло».

Памятаем мы і аб першай маёўцы ў царскай Расіі. 80 гадоў таму назад перадавыя рабочыя Пецярбурга, арганізаваныя марксісцкай групай М. І. Брушава, сабраліся ў гэты дзень на сваё пралетарскае свята ў Екацерынгофскім парку. Галоўнымі аратарамі тут былі самі рабочыя. Яны заклікалі да барацьбы, да звяржэння самадзяржаўя, за вызваленне ад капіталістычнага гнёту.

Арганізацыя і правядзенне першых маёвак у Расіі былі заўсёды звязаны з небяспекамі, ахвярамі, смяротэльнай рызыкай. Але заклікі піянераў рускага рабочага руху былі ператвораны на практыцы. Расія стала радзімай ленінізма, першай у свеце краінай, дзе перамог сацыялізм, базай і апорай сусветнага рэвалюцыйнага руху. Наша Радзіма адкрывае ўсяму чалавецтву шлях у светлае камуністычнае будучае.

Высока лунаюць над савецкай зямлёй, над усёй планетай чырвоныя сцягі Першамая. Многа над нашай краінай было вёснаў, але сёлетняя вясна асабліва славутая. Мы святкуем яе адразу ж пасля XXIV з'езда КПСС, які выпрацаваў выразную палітычную лінію, палітычную праграму на пяцігодку. З'езд паказаў сусветнае значэнне тых спраў, якімі заняты нашы партыя і народ.

У сэрцы кожнага савецкага чалавека знаходзіць гарачы водгук Першамайскі заклік ленінскай партыі: «Працоўныя Савецкага Саюза! Усе сілы на ажыццяўленне гістарычных рашэнняў XXIV з'езда КПСС, на паспяховае выкананне заданняў дзевятага пяцігадовага плана!».

Свята Першага Мая кожны з нас сустракае з асаблівым пачуццём радасці і сардэчнай цеплыні. Але ўдвая прыгажэй яно для вас, нашы слаўныя юнакі і дзяўчаты, бо перад вамі яшчэ ўсё жыццё наперадзе. Савецкая моладзь ведае цану часу, і яна хоча сёння ўнесці свой працоўны ўклад у агульную справу камуністычнага будаўніцтва. І тут, на перадавым фронце працоўнай славы, ідзе ленінскі камсамол, які аб'ядноўвае ў сваіх радах больш 28 мільёнаў чалавек. «Цяжка нават сабе ўявіць такі ўчастак гаспадарчага і культурнага будаўніцтва, — гаварыў у Справаздачным дакладзе Генеральны сакратар ЦК КПСС Л. І. Брэжнеў на XXIV з'ездзе КПСС, — дзе не знаходзілі б прымяненне энергія, творчасць і парыванні камсамольцаў. Цэнтральнай задачай камсамола была і застаецца выхаванне моладзі ў духу камуністычнай ідэйнасці, адданасці нашай савецкай Радзіме ў духу інтэрнацыяналізма, актыўная прапаганда норм і духоўных каштоўнасцей нашага грамадства».

ЦК КПСС заклікае: «Камсамольцы, юнакі і дзяўчаты! Настойліва авалодвайце марксісцка-ленінскай тэорыяй, вышынямі навукі, тэхнікі і культуры! Будзьце ў першых радах барацьбітоў за паспяховае выкананне рашэнняў XXIV з'езда КПСС!».

Савецкі Саюз — краіна высокай духоўнай культуры, якая дала свету вялікія навуковыя адкрыцці, атрымаўшыя ўсеагульнае прызнанне творы літаратуры і мастацтва. У вну СССР навучаецца амаль у тры разы больш студэнтаў, чым у Англіі, Францыі і ФРГ узятых разам, колькасць навуковых супрацоўнікаў у 1970 годзе складала каля 940 тысяч чалавек, або чвэрць навуковых супрацоўнікаў зямнога шара. «Наша савецкая інтэлігенцыя, — адзначаецца ў Справаздачным дакладзе Л. І. Брэжнева, — бачыць сваё прызванне ў тым, каб аддаваць творчую энергію справе народа, справе пабудовы камуністычнага грамадства».

Каб паспяхова выканаць праграму дзевятай пяцігодкі, неабходна мабілізацыя ўсіх сіл партыі і народа, вялікае непарушнае адзінства партыі і народа. У Першамайскіх Закліках ЦК КПСС падкрэсліваецца: «Пад сцягам марксізма-ленінізма, пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі — наперад па ленінскаму шляху да перамогі камунізма!».

Плячом да пляча з народам Краіны Саветаў у адзіным страі ідуць людзі працы ўсёй зямлі па дарогах гісторыі. Велічны і нялёгкі гэты шлях, але няма ў свеце сілы, якая змагла б прыпыніць масы працоўных у іх справядлівай барацьбе за свабоду, за мір, за шчасце. Жыццё і здзяйсненні савецкіх людзей служаць яскравым прыкладам для працоўных усіх краін.

Кожная новая перамога савецкага народа ў будаўніцтве камуністычнага грамадства — важкі ўклад у сусветны рэвалюцыйны працэс і лепшы аргумент на карысць сацыялізма. Святам міру і працы стаў Першамай і для брацкіх краін сацыялізма, якія адзначаюць яго новымі дасягненнямі ў будаўніцтве сацыялістычнага грамадства. У стачачных пікетах, у калонах дэманстрацый, у сутычках з паліцыяй сустракаюць Першамай мільёны працоўных краін капіталу.

Фронт класавых бітваў з імперыялізмам з кожным годам расце і пашыраецца, барацьба ўсё больш становіцца палітычнай барацьбой рабочага класа. Мацнее магутная зброя рабочага класа — міжнародная салідарнасць. У барацьбе з імперыялізмам і яго агрэсіўнай палітыкай усё больш умацоўваецца салідарнасць прагрэсіўных сіл свету.

Па ўсяму свету разносіцца магутны Заклік ЦК КПСС: «Няхай жыве 1 Мая — Дзень міжнароднай салідарнасці працоўных у барацьбе супраць імперыялізму, за мір, дэмакратыю і сацыялізм!».

Камсамольцы, юнакі і дзяўчаты! Настойліва авалодвайце марксісцка-ленінскай тэорыяй, вышынямі навукі, тэхнікі і культуры! Будзьце ў першых радах барацьбітоў за паспяховае выкананне рашэнняў XXIV з'езда КПСС!

(З Заклікаў ЦК КПСС да 1 Мая 1971 года).

НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ

АДБЫЛОСЯ чарговае пасяджэнне Вучонага Савета універсітэта. Члены Вучонага Савета горача павіншавалі з 60-годдзем з дня нараджэння кандыдата гістарычных навук, дацэнта кафедры гісторыі КПСС Машчыцкага Рыгора Пятровіча. Інструктар навукі і навучальных устаноў Гомельскага абкома КПБ Аляксандр Іванавіч Кавалёў уручыў юбіляру Ганаровую грамату абкома КПБ і абласнога савета дэпутатаў працоўных.

Затым былі абраны і пераабраны на пасады дацэнтаў, старшых выкладчыкаў і выкладчыкаў члены кафедры філасофіі, педагогікі і псіхалогіі.
Загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі В. Г. Сіманаў выступіў са справаздачай

* * *

На гісторыка-філалагічным факультэце праведзен адкрыты агульны сход камуністаў. На ім з дакладам «Пытанні літаратуры і мастацтва ў святле рашэнняў XXIV з'езда КПСС» выступіў кандыдат філалагічных навук М. А. Янкоўскі.

У спрэчках па дакладзе прынялі ўдзел кандыдат філалагічных навук М. В. Родчанка, дактары філалагічных навук М. М. Грынчык і У. В. Анічэнка, студэнт П. Раманенка і іншыя.

* * *

26—27 красавіка ў горадзе Мінску працаваў шосты з'езд пісьменнікаў Савецкай Беларусі. Дэлегатамі яго былі члены Саюза пісьменнікаў БССР загадчык кафедры беларускай літаратуры доктар філалагічных навук М. М. Грынчык і загадчык кафедры рускай літаратуры доктар філалагічных навук, прафесар П. П. Ахрыменка.

Справаздачы і выбары ў камсамоле

НА ЎЗРОЎНІ ЗАДАЧ

На днях адбыўся камсамольскі сход механіка-матэматычнага факультэта. На павестцы дня сталі важныя пытанні камсамольскага жыцця, вучобы, дысцыпліны студэнтаў. Са справаздачай перад камсамольцамі выступіла сакратар бюро В. Апалькова. Яна падкрэсліла важнасць і значнасць праробленай работы. Гэты год быў годам вялікага працоўнага пад'ёму для ўсяго савецкага народа. Камсамольцы факультэта ёмкнуліся ўнесці свой уклад у агульную справу.

Канкрэтныя прыклады карысных спраў і пачынанняў мехмата прывялі ў сваіх выступленнях многія камсамольцы. Так, адказны за акадэмічны сектар Л. Веліковіч расказаў аб рабоце грамадскага дэканата, які быў арганізаваны на факультэце. Акадэмічны сектар праводзіў гутаркі з адстаючымі студэнтамі, аказваў ім дапамогу. Добра быў наладжан улік наведвання і паспяховасці.

Аб рабоце спартыўнага сектара расказала Л. Алейнік. Яна гаварыла аб спартыўных спаборніцтвах, у якіх добра выступілі студэнты нашага факультэта. Недахопам было тое, што не ўсе студэнты прымалі актыўны ўдзел у спаборніцтвах, не было належнай масавасці.

Ю. Ігнаценка адзначыла, што залогам цікавага жыцця на факультэце з'яўляецца актыўнасць, свядомасць кожнага студэнта паасобку.

А. Журавель — камсорг 11 групы расказаў аб жыцці свайго невялікага калектыву. У групе рэгулярна праводзіцца палітінфармацыі, гутаркі, было арганізавана некалькі культпаходаў у мясцовы тэатр, музей.

У спрэчках прыняў удзел дэкан факультэта А. А. Юшчанка. Ён адзначыў поспехі ў рабоце камсамольскай арганізацыі і некаторыя недахопы. У прыватнасці, ён звярнуў увагу на больш сур'ёзную падрыхтоўку старэйшых курсаў, якія праз год—два будуць прадстаўляць свой факультэт. Малодшыя курсы павінны захоўваць традыцыі факультэта, універсітэта, павінны даваць жыццё новым карысным пачынанням.

Аб рабоце факультэцкага СНТ гаварыў старшы выкладчык В. Г. Краўцоў. У гуртках займаюцца ў асноўным студэнты 3—4 курсаў, студэнты ж першага курса стаяць у баку. Здараецца так, калі ўходзяць старшакурснікі, то даводзіцца ўсё пачынаць спачатку. Варта падумаць над тым, каб уцягнуць першакурснікаў у навуковую работу ўжо зараз. Многія студэнты напісалі цікавыя работы і выязджалі з дакладамі на навуковыя канферэнцыі ў Кіеў і Рыгу. Некаторыя з іх атрымалі граматы і каштоўныя падарункі.

Сакратар камітэта камсамола універсітэта І. Ф. Эсмантовіч адзначыў, што ў асноўным бюро працавала на належным узроўні.

Намеснік дэкана па фізічным выхаванні П. У. Сізоў прыпыніўся ў сваім выступленні на пытаннях спартыўнай работы.

Была прынята адпаведная пастанова, якая намеціла асноўныя задачы камсамольцаў механіка-матэматычнага факультэта на будучае.

Л. ГАЕВА,
студэнтка 2 курса механіка матэматычнага факультэта.

ВЫСОКАЯ АКТЫЎНАСЦЬ

27 красавіка ў актавай зале універсітэта адбыўся камсамольскі сход біёлага-глебавага факультэта. Са справаздачным дакладам аб рабоце камсамольскай арганізацыі факультэта выступіла сакратар бюро Яніна Лялькова. Яна расказала аб добрых справах і карысных пачынаннях камсамольцаў. З 15 па 20 сакавіка камсамольцы паспяхова здавалі Ленінскі залік «Мы справе Леніна і партыі верныя». Ленінскі залік павысіў актыўнасць студэнтаў, прымусіў глыбока задумацца над пытаннем: «А што я зрабіў карыснага для факультэта? Што азначае маё «я» ў справах групы». Арганізавана прайшоў залік на 4 і 5 курсах. 40 камсамольцаў узнагароджаны значкамі «Ленінскі залік».

Але не ўсё было добра. Былі недахопы ў правядзенні палітінфармацыі у групах, трэба шукаць новыя формы і метады іх правядзення.

Па паспяховасці факультэт заняў другое месца ва універсітэце. У нас 67 выдатнікаў, 403 студэнты здалі сесію на 4 і 5.

Значная работа праведзена камсамольскім актывам па ўцягненню студэнтаў у навуковае таварыства. Рэгулярна выходзілі заалагічны і батанічны бюлетэні. Яны заўсёды былі прыгожа аформлены, змястоўныя. У факультэцкім СНТ налічваецца 150 чалавек, цікава праходзяць заняткі гурткоў.

Работу палітмасавага сектара ўзначальвала Т. Ільянкова. Гэты сектар працаваў даволі актыўна. На факультэце выпускаюцца тры насценныя газеты «Біёлаг», «Камбала» і «Спорт». Вялікую папулярнасць атрымалі сярод студэнтаў газеты «Біёлаг» і «Камбала», якія рэдагуюць А. Атрушкевіч і Власаў. У газеце «Біёлаг» цікавыя і змястоўныя матэрыялы, добрыя фотаздымкі. Газета «Камбала» заўсёды збірае многа чытачоў. Хоць у камбалы вочы на адным баку, яна здаецца плоскай, але наша «Камбала» заўважае ўсё. У ёй змяшчаюцца вострыя крытычныя матэрыялы, карыкатуры, якія высмейваюць усе заганы, лодыраў і гультаёў.

Камсамольцы факультэта прынялі даволі актыўны ўдзел у двухгодцы «Камсамол сельскай школе». Нашы самадзейныя артысты два разы выступалі перад вучнямі і настаўнікамі падшэфнай школы. Камсамолка Л. Разуменка прачытала даклад «Камсамолу Беларусі 50 гадоў» у Халочскай сярэдняй школе. Студэнты зрабілі наглядныя дапаможнікі па біялогіі, далі школе хімічныя рэактывы і прыборы, вялікую колькасць мастацкай літаратуры.

У другой нашай падшэфнай школе (СШ № 26) студэнты былі частымі гасцямі. Цікавую гутарку «У свеце жывёл» правялі студэнткі 2 курса Анішчанка і Патапчанка. У шостых класах гэтай школы камсамольцы факультэта праводзілі палітінфармацыі.

Значная педагагічная работа была праведзена ў домакіраўніцтве і дзіцячым пакоі міліцыі Л. Левіная і Н. Кучаравенка. Даволі часта Л. Левіна прыходзіла ў домакіраўніцтва, каб прачытаць рабятам кнігу, дапамагчы падрыхтаваць самадзейны канцэрт да свята.

Камсамольцы біёлага-глебавага факультэта не толькі добра займаюцца, але і вялікую ролю адводзяць заняткам спортам. Нашы спартсмены ва універсітэцкай спартакіядзе занялі першае месца па лёгкай атлетыцы, трэцяе месца па шахматах і цяжкай атлетыцы. У нас ёсць свае добрыя гімнасты, канькабежцы, шахматысты, лёгкаатлеты. Вялікая заслуга ў гэтым належыць намесніку дэкана па фізічнаму выхаванню Н. І. Навуменку.

Аб рабоце культурна-масавага сектара расказала Г. Сіяцкая. Зусім нядаўна прайшоў наш конкурсны вечар, пасля якога мы абмеркавалі ўсе яго добрыя бакі і недахопы. Адбылася шчырая і прынцыповая размова аб стане самадзейнасці на нашым факультэце. Варта пажадаць нашым студэнтам больш актыўна ўдзельнічаць у гуртках мастацкай самадзейнасці.

Камсамольскі сход закончыўся. Дзелавой была гаворка аб справах нашых камсамольцаў. Было многа цікавых і карысных пажаданняў і мерапрыемстваў прапанавана новаму бюро. Камсамольцы біёлага-глебавага факультэта поўныя рашучасці замацаваць дасягнутыя поспехі.

Э. ПАПЕРНАЯ,
студэнтка 2 курса біёлага-глебавага факультэта.

ПРА НАРОДНАГА ПІСЬМЕННІКА

Наша грамадскасць нядаўна адзначыла 75-годдзе з дня нараджэння народнага пісьменніка Беларусі, шырока вядомага майстра сатыры Кандрата Крапівы. У сувязі з гэтай юбілейнай датай выдавецтва «Навука і тэхніка» выпусціла ў свет кнігу Дзмітрыя Бугаёва «Зброяй сатыры, зброяй праўды», якая ўпрыгожыць кніжную паліцу прыхільнікаў роднага мастацкага слова.

Крытык і літаратуразнаўца Д. Бугаёў паспяхова і плённа займаецца вывучэннем беларускай савецкай літаратуры. На яго ліку дзесяткі змястоўных артыкулаў і рэцэнзій, некалькі манаграфій. Талент літаратара ўсё больш мацнее і развіваецца, аб чым сведчыць яго апошняя кніга пра Кандрата Крапіву.

Д. Бугаёў ёміста і ў той жа час проста гаворыць пра жыццёвы і творчы шлях вядомага пісьменніка. Мова крытыка выразная і лёгкая, пазбаўленая ілжывага пафасу і пустога ўслаўлення. Усё, што ён піша, ідзе ад шчырасці пераканання, ад чыстай і вялікай любві да роднай літаратуры, да магутнага народнага слова, якім дасканала валодае Крапіва — адзін з найбольш папулярных у народзе пісьменнікаў, творы і талент якога не выпадкова прыцягнулі ўвагу крытыка.

У кнізе «Зброяй сатыры, зброяй праўды» ўпершыню ўсебакова разгледжана ўся творчасць Кандрата Крапівы. Д. Бугаёў сцісла, але выразна ахарактарызаваў шлях пісьменніка да самабытнасці, яго пошукі ўласнага — крапівінскага — почырку. Аб падкрэсленай арыгінальнасці гэтага пісьменніка сведчаць яго лепшыя байкі і сатырычныя вершы, буйныя вершаваныя творы і апавяданні, раман «Мядзведзічы» і асабліва п'есы, у прыватнасці праслаўленая камедыя «Хто смяецца апошнім».

У Д. Бугаёва можна павучыцца, як трэба аналізаваць мастацкія творы. Асабліва тое, кае ў крытыка пачуццё гістарызму. Гэта дае яму магчымасць глыбока пранікнуць у грамадска-гістарычную абумоўленасць творчасці пісьменніка.

Новая кніга Д. Бугаёва «Зброяй сатыры, зброяй праўды» — новы поспех вядомага крытыка і літаратуразнаўцы. Яна дапаможа чытачам больш грунтоўна разабрацца ў творчасці аднаго з выдатных пісьменнікаў Савецкай Беларусі, абагаціць нашы веды аб роднай літаратуры.

А. ПАЎЛАЎ.

З ВІЗІТАМ У АДКАЗ

17—18 красавіка нашымі гасцямі былі самадзейныя артысты Беларускага дзяржаўнага універсітэта. Усе мы з задавальненнем паглядзелі і паслухалі выступленне народнага ансамбля народнага танца і народнага ансамбля народных інструментаў БДУ. Тады ж былі запрошаны і нашы самадзейныя артысты з візітам у адказ.

І вось у мінулую суботу канцэртная брыгада ў складзе 82 чалавек накіравалася ў Мінск. Узначальваў брыгаду член партбюро універсітэта старшы выкладчык кафедры гісторыі КПСС кандыдат гістарычных навук В. В. Серыкаў.

Студэнты БДУ цёпла сустрэлі нашых танцораў, спевакоў, дэкламатараў. Асабліва спадабалася прысутным выступленне танцавальнага калектыву, якім кіруе Раман Гофман. З поспехам выступіў эстрадны аркестр пад кіраўніцтвам Юрыя Кляменцьева. Парадавалі гледачоў і слухачоў дэкламатары Вячаслаў Стэцэнка, Тамара Магілёўцава, спявачка Вольга Лушкова.

Назаўтра студэнты нашага універсітэта наведалі мемарыяльны комплекс «Хатынь», Курган Славы і ўсклалі там вянкі. Паездка атрымалася цікавай і змястоўнай.

Наш кар.

На здымку: студкоры Р. Нямцоў і А. Якаўлеў абмяркоўваюць свой чарговы матэрыял у газету.

НАШЫ ПАМОЧНІКІ

5 мая — традыцыйнае свята журналістаў, аўтарскага актыву і чытачоў, усяго савецкага народа. Створаны вялікім Леніным, наш друк вырас у магутную ідэйную сілу; трывала ўвайшоў у быт людзей, стаў сапраўды ўсенароднай трыбунай, сродкам палітычнага выхавання і арганізацыі мас у барацьбе за пабудову камуністычнага грамадства. Другі год выдаецца газета «Гомельскі універсітэт». На яе старонках друкуюцца матэрыялы студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ. За гэты час у газеты з'явіліся сапраўдныя верныя сябры.

З разнастайнымі матэрыяламі выступае на старонках шматтыражкі студэнт 4 курса гісторыка-філалагічнага факультэта Рыгор Нямцоў, удала выкананыя малюнкі змяшчае яго таварыш па вучобе Аляксандр Якаўлеў, з крытычнымі артыкуламі знаёміць чытачоў аспірант кафедры рускай літаратуры Радзівальд Літвінаў, аб спартыўных сустрэчах паведамляе выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі майстар спорту Сяргей Прыходзька. Часта друкуюцца ў нашай газеце прафесар П. П. Ахрыменка, кандыдаты навук М. В. Родчанка і М. А. Янкоўскі, студэнт механіка-матэматычнага факультэта Леанід Веліковіч. Усім сябрам «Гомельскага універсітэта» у Дзень друку мы выказваем сардэчную падзяку і жадаем новых творчых знаходак, цікавых матэрыялаў.

Дослед праводзіць студэнт 4 курса біёлага-глебавага факультэта Генадзь Шурын.

ШУКАЦЬ І ЗНАХОДЗІЦЬ

1971 год увойдзе ў гісторыю як год XXIV з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, які намеціў новыя шляхі далейшага будаўніцтва камуністычнага грамадства ў нашай краіне, як год новага працоўнага пад'ёму ўсяго савецкага народа.

На ўсіх участках культурнага і гаспадарчага будаўніцтва савецкія людзі праяўляюць цуды працоўнага гераізму. У нашай краіне ўзнікаюць новыя гарады, будуюцца буйнейшыя ў Еўропе і свеце заводы, камбінаты, электрастанцыі, пракладваюцца новыя чыгуначныя і аўтамабільныя аўтамагістралі. Паўсюдна аўтаматызуюцца, комплексна механізуюцца прамысловыя прадпрыемствы, на кожным кроку мы сустракаемся з усё большым пранікненнем навукі ў сферу практычнай дзейнасці людзей.

Вось чаму да вышэйшай школы зараз прад'яўляюцца высокія патрабаванні ў галіне падрыхтоўкі спецыялістаў. На XXIV з'ездзе КПСС адзначалася, што ВНУ павінны так выхоўваць студэнтаў, каб яны ўжо на студэнцкай лаўцы набылі дастаткова шырокія і трывалыя навыкі навуковага падыходу да рашэння актуальных задач народна-гаспадарчага значэння. І ВНУ краіны сваімі справамі паспяхова вырашаюць прад'яўляемыя ім патрабаванні.

Як вядома, Гомельскі універсітэт, нягледзячы на свой невялікі ўзрост, упэўнена крочыць уперад. У нас высокая паспяховасць, многа выдатнікаў вучобы, камсамольскіх і прафсаюзных актывістаў. На многіх спаборніцтвах вызначыліся спартсмены ГДУ. Агляд-конкурс мастацкай самадзейнасці выявіў нямала таленавітых спевакоў, танцораў і музыкантаў. Тым больш прыемна адзначыць, што прыкметна палепшылася навукова-даследчая работа студэнтаў.

Ва універсітэце працуюць звыш дваццаці студэнцкіх навуковых гурткоў, у якіх займаюцца 647 студэнтаў. Рэгулярна праходзяць пасяджэнні секцый СНТ, якасней сталі справаздачы студэнтаў аб іх навуковай дзейнасці.

Для падвядзення вынікаў навуковай работы студэнтаў у сакавіку праведзен агляд-конкурс на лепшую работу, прысвечаны XXIV з'езду КПСС. На яго было прадстаўлена каля 200 работ, з якіх больш 70 зараз поўнасцю падрыхтаваны для ўдзелу ў рэспубліканскім конкурсе.

У красавіку адбылася першая студэнцкая навукова-тэарэтычная канферэнцыя універсітэта. Для яе правядзення былі створаны 18 секцый, назначаны іх старшыні і навуковыя кіраўнікі. Было прадастаўлена шырокае поле дзейнасці факультэцкім бюро і актывістам СНТ. Яны ў большасці сваёй зарэкамендавалі сябе станоўча.

...15 красавіка. Першы дзень канферэнцыі. Святочна ўпрыгожаны аўдыторыі, дзе працавалі секцыі. У кожнай дзелавая абстаноўка, вядзецца сур'ёзнае абмеркаванне навуковых паведамленняў дакладчыкаў. Кожны з іх расказваў аб цікавых з'явах прыроды. Да позняга вечару не спыняліся спрэчкі.

16 красавіка канферэнцыя працягвала сваю работу. Зноў — хвалюючая размова аб навуцы, аб метадах навуковага пазнання з'яў і працэсаў прыроды. Яшчэ раз пераконваешся, што рабяты змаглі дабіцца галоўнага — палюбілі цяжкую, цярністую, патрабуючую поўнай аддачы сіл Навуку з вялікай літары, пазналі радасць першых адкрыццяў. Журы агляду-конкурсу прызнала лепшымі 36 студэнцкіх навуковых работ. Сярод іх — даследаванні студэнтаў фізічнага факультэта А. Падалава і А. Краўчанкі, механіка-матэматычнага — М. Жадан і Л. Кобрусева, гісторыка-філалагічнага — С. Стратовіч, В. Шырокага, В. Багамольцава.

Канферэнцыя паказала ўзрослы ўзровень студэнцкіх работ. Гэта не мая суб'ектыўная думка. У сакавіку 16 студэнтаў універсітэта (кіраўнік дэлегацыі — студэнт 3 курса фізічнага факультэта Аляксандр Падалаў) паспяхова выступілі на XVII навукова-тэхнічнай канферэнцыі ВНУ рэспублік Прыбалтыкі, Беларусі і Калінінградскай вобласці, якая праходзіла ў Рызе. Зусім нядаўна чатыры студэнты матэматычнага факультэта — В. Коршыкаў, М. Жадан, Н. Юшчанка, і П. Верасовіч — прымалі ўдзел у навукова-тэарэтычнай канферэнцыі механіка-матэматычнага факультэта Кіеўскага універсітэта. Усе чацвёра вярнуліся з канферэнцыі з узнагародамі.

У савет СНТ універсітэта пастаянна прыбываюць запрашэнні прыняць удзел у навуковых канферэнцыях, якія праводзяцца рознымі ВНУ краіны. Гэта вельмі радасна і ганарова для нас. Але адначасова прад'яўляе і высокія патрабаванні да нашых даследаванняў. Таму кожную паездку на навуковыя канферэнцыі нашы рабяты ўспрымаюць як вялікі гонар, як высокую ацэнку іх навуковых работ.

...Непрыкметна наступае гарачы час залікаў і экзаменаў. На геалагічным і біёлага-глебавым яны ўжо пачаліся. Юнацтва універсітэта робіць справаздачу за чарговы семестр сваёй вучобы і работы. Але і ў гэты адказны перыяд не пустуюць лабараторыі і кабінеты, да позняга вечара не гасне ў іх святло. Студэнты штурмуюць таямніцы навукі.

А. СІНЮК,
старшыня савета СНТ універсітэта.

ДЫПЛОМЫ З РЫГІ

Латвійская сталіца гасцінна прымала дэлегацыі больш чым 40 ВНУ, якія прыехалі ў Рыгу на навукова-тэхнічную канферэнцыю.

Работа секцый праходзіла ў розных месцах горада, таму найбольш поўную інфармацыю я маю аб пасяджэннях фізікаў, у якіх прымаў сам удзел.

У нашай секцыі была заслухана 33 даклады. Многія выступаўшыя студэнты мелі вялікі вопыт, неаднаразова адзначаліся дыпломамі і ўзнагародамі на розных конкурсах і канферэнцыях. Трэба адзначыць, што шэраг дэлегатаў па некалькі год працавалі над сваімі тэмамі, таму і даклады былі зроблены на высокім навуковым узроўні.

Добрую адзнаку журы атрымалі і мы. Дыпломамі трэцяй ступені ўдастоены работы Л. Расіна і аўтара гэтых радкоў, пятыя месцы занялі А. Гадлеўская і Л. Хомчанка (мехмат).

Дэлегацыя ГДУ адзначана памятным падарункам за актыўны ўдзел у рабоце канферэнцыі. Некалькі слоў аб тым, як яна працавала. Канферэнцыя была выдатна арганізавана. Яе гаспадары паклапаціліся аб тым, каб стварыць усе ўмовы для работы і адпачынку. Добра дзейнічала служба інфармацыі. Наша дэлегацыя знаёмілася з Рыгай, наведала выстаўку інстытута электронікі і вылічальнай тэхнікі Акадэміі Навук Латвійскай ССР, пазнаёмілася з творчасцю маладых вучоных братняй рэспублікі, агледзела лабараторыю сегнетаэлектрыкаў і паўправаднікоў Латвійскага універсітэта.

Вялікай была і культурная праграма. Мы пабывалі на вечарах студэнцкай дружбы, наведалі тэатры і музеі Рыгі, сустракаліся са сваімі равеснікамі з іншых інстытутаў і універсітэтаў, вялі змястоўныя навуковыя дыскусіі.

Удзел у рабоце канферэнцыі прынёс нам многа каштоўнага. Мы набылі вопыт выступленняў перад вялікай і незнаёмай аўдыторыяй, перад строгім журы, атрымалі пацвярджэнне навуковай каштоўнасці сваёй дзейнасці. Гэта паслужыць добрым стымулам для далейшых даследаванняў.

Наступная падобная канферэнцыя адбудзецца ў 1972 годзе ў Мінску.

А. ПАДАЛАЎ,
студэнт 3 курса фізічнага факультэта.

ЦІКАВЫЯ ДАКЛАДЫ

За апошні час студэнты механіка-матэматычнага факультэта прынялі ўдзел у навукова-тэхнічных канферэнцыях, якія праводзіліся ў Рызе і Кіеве. Іх даклады атрымалі станоўчыя водгукі і заахвочванні.

Больш падрабязна раскажу аб удзеле ў навукова-тэхнічнай канферэнцыі, якая праводзілася Кіеўскім дзяржаўным універсітэтам імя Т. Р. Шаўчэнкі. У нашу дэлегацыю ўваходзілі П. Верасовіч, В. Коршыкаў, Н. Юшчанка і М. Жадан. На працягу пяці дзён было заслухана многа цікавых дакладаў. Студэнтка 4 курса нашага факультэта Наталля Юшчанка зрабіла паведамленне «Аб устойлівасці рашэнняў сістэмы звычайных дыферэнцыйных ураўненняў адносна часткі пераменных». Даклад Пятра Верасовіча быў прысвечан тэме «Аб уласцівасцях рашэнняў некаторых дыферэнцыйных ураўненняў трэцяга парадку». Актуальным праблемам матэматыкі і механікі прысвяцілі свае навуковыя работы студэнты 17 вышэйшых навучальных установ Савецкага Саюза, якія прыехалі на канферэнцыю.

Выступленні членаў нашай дэлегацыі былі адзначаны граматамі і памятнымі падарункамі аргкамітэта. У вольны час мы знаёміліся з гісторыяй Кіеўскага універсітэта, славутасцямі ўкраінскай сталіцы.

Вынікі ўсёй навуковай студэнцкай работы нашага факультэта падвяла першая універсітэцкая канферэнцыя. Актыўны ўдзел у ёй прынялі юнакі і дзяўчаты ўсіх курсаў. Асабліва хочацца адзначыць актыўнасць студэнтаў малодшых курсаў.

На гэтай канферэнцыі заслухана многа цікавых дакладаў. Лепшыя з іх адзначаны прэміямі. Першае месца прысуджана студэнту 4 курса М. Жадану. Другімі прэміямі адзначаны П. Верасовіч і Н. Фешчанка. Трэцяе месца заняў студэнт 4 курса Л. Веліковіч.

Першая навукова-тэарэтычная студэнцкая канферэнцыя падвяла вынікі нашай работы за прайшоўшы перыяд. За гэты час накоплена шмат станоўчага, але ёсць і недахопы. Хочацца, каб будучыя спецыялісты больш актыўна ўдзельнічалі ў навуковай рабоце. На канферэнцыі зрабілі даклады і паведамленні 17 студэнтаў мехмата.

Мне хочацца адзначыць, што не ўсе выкладчыкі факультэта ўдзельнічалі ў рабоце секцый.

На здымку: задаволены вынікамі актывісты студэнцкага навуковага таварыства. За сяброўскай гутаркай вы бачыце Н. Юшчанка, Л. Хомчанка, М. Жадана, Л. Віляцэра, Н. Фешчанку і П. Верасовіча.

В. КРАЎЦОЎ,
старшы выкладчык механіка-матэматычнага факультэта.

Р. Фарбераў—чэмпіён спартакіяды

Пятая летняя спартакіяда Беларускай ССР набірае тэмпы. Выявіліся мацнейшыя барцы, праходзяць спаборніцтвы па плаванні, рыхтуюцца ўступіць у спрэчку за ўзнагароды прадстаўнікі іншых відаў спорту.

У гэтыя дні ў Баранавічах сабраліся майстры жалезнай гульні, як трапна назвалі штангістаў. Іх паядынкі выклікаюць несумненную цікавасць. Трэнеры робяць параўнанні, як на фоне агульных дасягненняў савецкіх спартсменаў, выглядаюць беларускія штангісты.

У саставе зборнай каманды Гомельскай вобласці выступаў студэнт 3 курса факультэта фізічнаге выхавання Рыгор Фарбераў. Ён мераўся сіламі з лепшымі асілкамі рэспублікі ў паўсярэдняй вазе.

Канкурэнты ў Рыгора былі грозныя: неаднаразовы чэмпіён і рэкардсмен БССР, прызёр першынства Савецкага Саюза Анатоль Кавалеўскі, экс-чэмпіён рэспублікі Раман Фельдман і іншыя моцныя атлеты. Але спаборніцтвы кожны з іх закончыў па-рознаму: адны не выканалі заліковых падыходаў, другія — не разлічылі сваіх магчымасцей.

На гэтым фоне выдзяляўся гомельскі студэнт. Рыгор выконваў спробы ўпэўнена, спакойна, паслядоўна рухаўся да мэты. У жыме гамяльчанін пакарыў 140 кілаграмаў. Рывок прынёс яму да сумы трохбор'я яшчэ 122,5. У заключным руху Фарбераў адолеў 162,5 кілаграмаў. Штуршок зафіксаваў яго канчатковую перамогу. Набраўшы 425 кілаграмаў, Рыгор стаў чэмпіёнам Пятай летняй спартакіяды Беларускай ССР. Гэта значны поспех маладога штангіста. Ён дазваляе яму быць прэтэндэнтам на ўдзел у маскоўскіх спаборніцтвах спартакіяды народаў СССР.

Перамога Ул. Хомчанкі

Мацнейшыя плыўцы рэспублікі ў Мінску разыгралі медалі ў фінале Пятай летняй спартакіяды БССР. У складзе зборнай каманды Гомельшчыны выступалі і спартсмены Гомельскага універсітэта. Яны выдатна зарэкамендавалі сябе ў рашаючых заплывах.

Асабліва вызначыўся студэнт факультэта фізічнага выхавання Уладзімір Хомчанка. У плаванні на 400 метраў вольным стылем ён намнога апярэдзіў астатніх сапернікаў. Уладзімір стаў уладальнікам залатога медалю. Яго вынік на гэтай дыстанцыі (4 мінуты 29,0 секунд) з'яўляецца новым рэкордам Беларускай ССР.

Добра выступіў гамяльчанін і ў другім відзе праграмы — 200 метраў вольным стылем. Ён заваяваў яшчэ адзін медаль вышэйшай пробы. Вынік У. Хомчанкі на гэтай дыстанцыі 2 мінуты 04,0 секунды.

Спаборніцтвы закончыліся. У агульным заліку сярод калектываў фізкультуры плыўцы Гомельскага універсітэта занялі другое месца.

Наш кар.

ВА ЎСІХ ВІДАХ ЗБРОІ

Тры дні працягваўся чэмпіянат Гомельскай вобласці па фехтаванні, якое ўваходзіць у праграму Пятай летняй спартакіяды. Асноўную барацьбу ў спаборніцтвах вялі фехтавальшчыкі «Дынама» і нашага універсітэта. Спартсмены ГДУ перамаглі ва ўсіх відах зброі.

Чэмпіёнам спартакіяды сярод рапірыстаў стаў кандыдат у майстры спорту Аляксандр Грынкевіч.

Цікава праходзілі баі рапірыстак. Тут пераможцай стала ветэран фехтавання, кандыдат у майстры спорту выкладчык кафедры тэорыі і практыкі фізічнага выхавання Таццяна Эле. А вось другое месца заваявала майстар спорту... па гімнастыцы Святлана Фядотава-Жданава.

Напружана склаўся ход барацьбы сярод шпажыстаў. У фінале аднолькавую колькасць перамог атрымалі В. Лісоўскі і дынамавец Г. Тупік. У перабоі за першае месца з лікам 5:3 перамог Венядзікт Лісоўскі.

Баі шаблістаў прынеслі поспех Сяргею Макасю. Ён заваяваў званне чэмпіёна спартакіяды Гомельшчыны.

У агульнакамандным заліку перамагла каманда «Буравесніка». Многія студэнты Гомельскага універсітэта ўвайшлі ў састаў зборнага калектыву вобласці. Яны выступяць у фінальных спаборніцтвах Пятай спартакіяды Беларусі.

В. ЛІСОЎСКІ,
майстар спорту.

ПЕРШЫ ПРЫЗ

Футбалісты Гомеля разыгралі прыз адкрыцця сезона ў аднадзённым турніры.

Спаборніцтвы пачаліся з эстафеты, адным з элементаў якой была абводка стоек. На адзінаццаці этапах нашы спартсмены паказалі самы высокі час сярод 16 удзельнікаў. У асноўных канкурэнтаў — студэнтаў БІІЧТу было на чатыры секунды горш. Пасля эстафеты кожнай камандзе прадстаяла правесці сустрэчы, якія складаліся з двух таймаў па пятнаццаць мінут.

У першым матчы футбалісты ГДУ сустрэліся са спартсменамі тралейбуснага ўпраўлення. Трапны ўдар па варотах Уладзіміра Сіўцова прынёс перамогу універсітэцкай камандзе. Яна выйшла ў паўфінал. Паядынак з футбалістамі завода сантэхабсталявання праходзіў з перавагай студэнтаў ГДУ. Якаў Шурын і Аляксандр Лук'янаў забілі два мячы ў вароты сапернікаў. У адказ мы не прапусцілі ніводнага.

І вось фінальная сустрэча. Другім прэтэндэнтам на прыз адкрыцця сезона сталі футбалісты БІІЧТу. Матч з імі меў для нас прынцыповае значэнне. Летась у спаборніцтвах на кубак «Гомельскай праўды» чыгуначнікі нанеслі нам паражэнне. На гэты раз адбыўся пераканаўчы рэванш.

Фінальны паядынак праходзіў у няспынных атаках футбалістаў універсітэта. Якаў Шурын адкрыў лік, а затым Вечаслаў Жалезняковіч і Анатоль Бялых забілі яшчэ два мячы. Наша каманда стала пераможцай спаборніцтваў на прыз адкрыцця футбольнага сезона.

Ул. АСТАХАЎ,
старшы выкладчык кафедры спартыўных гульняў.

РЭКОРДНЫЯ ФІНІШЫ

Лёгкаатлеты рэспублікі сустрэліся ў Гомелі ў першых буйных спаборніцтвах сезона. У матчавай сустрэчы сі-Мінска, Магілёва і Гомеля. лямі мераліся спартсмены

Надвор'е зрабіла сур'ёзную праверку волі і загартоўкі рыцараў каралевы спорту. Моцны вецер і холад значна ўскладнілі выступленні, і тым не менш многія ўдзельнікі паказалі высокія вынікі.

Чэмпіёнка зімовага першынства краіны сярод юніёраў Надзея Марыненка ўпэўнена адчувала сябе ў скачковым сектары. Студэнтка другога курса эканамічнага факультэта стала пераможцай спаборніцтваў, пераадолеўшы планку на вышыні 165 сантыметраў.

Хутчэй за ўсіх прабегла 400 метраў студэнтка факультэта фізічнага выхавання Вольга Малахава, якая паказала вынік 57,4 секунды. Сярод мужчын на гэтай дыстанцыі вызначыліся Віктар Наўныка і Уладзімір Рагавы. Першым на фінішы з часам 49,5 секунды быў Віктар. У Рагавога на 0,2 секунды горш. Але затое ён упэўнена правёў бег на 800 метраў, стаўшы пераможцам матчавай сустрэчы

Але асабліва вызначыліся на двухдзённых спаборніцтвах выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі майстар спорту Аляксей Чуяшоў і студэнт 3 курса факультэта фізічнага выхавання Аркадзь Белы. Дваццаць пяць кругоў па дарожцы стадыёна прадстаяла прайсці спартсменам, якія выступалі ў хадзьбе на 10 кіламетраў. Холад, шквальны вецер і цяжкая дарожка былі нялёгкім сапернікам. І ў гэтых умовах А. Чуяшоў прадэманстраваў адменныя байцоўскія якасці.

Доўгі час гамяльчаніна праследаваў на дыстанцыі вядомы майстар спартыўнай хадзьбы з Мінска Анатоль Прыгодскі. Незадоўга да фінішу А. Чуяшоў павялічыў тэмп і першым закончыў заход. Дзесяць кіламетраў ён прайшоў за 45 мінут 12,8 секунды. Гэта больш чым на паўмінуты лепш рэкорда Белсавета «Буравеснік».

У моцнай канкурэнцыі нарадзіўся яшчэ адзін рэкорд — Гомельскага універсітэта. Яго аўтарам стаў студэнт 3 курса факультэта фізічнага выхавання Аркадзь Белы. 5.000 метраў ён прабег за 14 мінут 59,8 секунды.

Каманда Гомеля ў матчавай сустрэчы заняла другое месца.

П. РАМАНАЎ.

НА ЗДЫМКУ: метр за метрам пераадольваў па беговой дарожцы студэнт трэцяга курса факультэта фізічнага выхавання Аркадзь Белы. Настойлівасць і майстэрства прынеслі поспех — легкаатлет устанавіў новы універсітэцкі рэкорд у бегу на 5.000 метраў.

МАСТАЦТВА БАЧЫЦЬ

Перш чым пачаць размову аб здымках, хочацца прадставіць чытачам аўтара. Тамара Менчанкава займаецца на 5 курсе завочнага аддзялення гісторыка-філалагічнага факультэта. Яна даўно захапляецца фатаграфіяй, і не без поспеху. Некаторыя яе здымкі адзначаны на рэспубліканскіх конкурсах і выстаўках.

Разглядаючы змешчаныя здымкі, здаецца, што выкананы яны рознымі аўтарамі, але гэта толькі першае ўражанне.

«Стыкоўка касмічных караблёў» — так назвала Тамара адзін са здымкаў. У кошыку з-пад садавіны сядзяць хлапчукі. Яны прастаўляюць сябе ў кабіне касмічнага карабля. Аўтар трапна падгледзела паводзіны дзяцей. Здымак зроблен пісьменна і па кампазіцыі, і па свету.

Тамара Менчанкава адным кадрам расказвае аб думках і захапленнях шчаслівай савецкай дзетвары. Ад гэтых простых дзіцячых гульняў пачынаецца дарога ў няведаныя таямніцы Сусвету. І хто ведае, пройдуць гады, і гэтыя хлапчукі падхопяць касмічную эстафету, будуць кіраваць караблямі будучыні, складанымі лабараторыямі, рабіць пераможныя рэйсы ў сусветным акіяне.

Шмат пачуццяў выклікае здымак. Гледзячы на яго, нельга не думаць, не фантазіраваць. Значыць, аўтару ўдалося выйсці за рамкі адлюстравання, зрабіць яго мастацкім творам. Такі поспех прыходзіць да ўважлівага, назіральнага чалавека.

Цікавасць прадстаўляе наступная работа «Мой Нёман, мой бацька радзімы». Напэўна, такую тэму рашалі многія аўтары, але Тамара ўнесла свае асаблівасці. Цікавая кампазіцыя. У кадры няма цэнтру, усе яго часткі роўназначныя. Нягледзячы на гэта, адлюстраванне стройнае і гарманічнае.

Менш удала атрымаўся ў Т. Менчанкавай здымак «Закат над Нёманам». Ён больш інфармацыйны, чым мастацкі, адлюстроўвае стан прыроды. Аўтар не выкарыстала магчымасці контравага свету. І ўсё ж хочацца адзначыць лірызм і свой падыход да вырашэння тэмы.

Добра выканан па кампазіцыі здымак «Разліў на Свіслачы». Але надрукаван ён не зусім выразна.

У вядомага скульптара спыталі, як ён працуе. «Я бяру глыбу мармуру і адсякаю ўсё лішняе», — адказаў майстар. У гэтым жарце вялікая мастацкая праўда. Вось так і чалавеку з фотакамерай даводзіцца ў сваіх работах выдзяляць галоўнае, расказваць аб нашай сучаснасці сродкамі светапісу. Гэта ўдала робіць і аўтар публікуемых здымкаў.

А. РУДЧАНКА.

Фотаздымкі для гэтага нумару газеты зрабіў А. Рудчанка.

За рэдактара М. ВОІНАЎ.

АЗ 37702. «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университет» (на белорусском языке). Адрас рэдакцыі: Гомель, вул. Савецкая, 108, Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага Камітэта Савета Міністраў БССР па друку. Гомель, Савецкая, 1. Зак. 2187